

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Caput XIV. Exempla divinæ scripturæ, quod Dei Verbum homo factum
manserit Deus. De propitiatorio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

Εκ νυκτός ὀρθρὴ δὲ πνεῦμα μου παρῶς
 σε ὁ Θεός· ἄρ' ἕως ἄς ἐπεσοῦν παρ' αὐτὸν
 τὸ πνεῦμα αὐτὸ, παρῶς Θεὸν ὀρθρὸν λέ-
 γεται; καίτοι πῶς οὐκ ἄπονον τὸ φάναι
 τριούτῳ ἡ; οὐκοῦν εἰδέναι ἢ ἀιανταῖν τὰ
 τὸ λόγον φημαῖα· οὐ μὲν ἔξιστασται τῷ
 εἰκότος, ἀεὶ ἄγχι τῷ μάλλον τὸ σημαίνει
 τὸ διδάμην, ὅτι τὸ ἐκείνη παρῶς ἡ ἀπο-
 ποινα σχεπὸν.

Εἰδὲ δὴ λέγειτο παρῶς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἡλι-
 κία καὶ χάρις καὶ χάριτι, τὸ οὐκομιμῆς ἕσαι τὸ
 χρημα. σωζομένη γὰρ ὁ Θεὸς λόγος εἶπε· ἴδι
 τὸ ἰδίας φύσεως ἔσαν, ἵνα τὸ ἀπόθεσται·
 καὶ οὐκ ἔξιστασται τὸ εἶμα, ἵνα τὸ ἀποθε-
 σται ἵνα τὸ εἶμα, ἵνα τὸ ἀποθεσται ἵνα τὸ
 καθεβωμένη τὸ παρῶς ἀπὸ τῆς τῆς θυμα-
 τος ἡλικία συμπερικεπιτήρη παρῶς αὐτῷ ὡς ἀπο-
 μὴ ἡ τὸ ζῆνοι ὅρατο, καὶ ὡς ἡλικία ἀπειρήθη ἡ
 εἶμα τῶν ἵνα τῶν ὄτι καὶ οὐτως ἐφασται· Πάλαι οὐκ
 οἶδε φημαῖα μὴ μεμαγκῆς; οὐκοῦν
 φημαῖα μὴ ἢ αὐτῆ, καὶ τὸ παρῶς αὐτὸν ἐν
 χάριτι καὶ χάρις, ἀπὸ τῶν ἀποθε-
 σται μέποις. αὐτὸν γὰρ μὲν κατ' ἰδίην
 φύσιν, πόρτελλον τὸ φημα τὸ ἐκ Θεοῦ
 λόγον, οὐ παρῶς αὐτῶν δεόμενον, οὐ χάρις, οὐ
 χάρις· ἀφαιμένον ἢ μάλλον τὴ κτιστὴ χάρις
 καὶ χάρις, καὶ τὰ δι' αὐτοῦ καλαῖς.

Εἰδὲ δὴ λέγειτο παρῶς ὁ Ἰησοῦς, τὸ μὴ
 πάτος ἕσαι τὸ οὐκομιμῆς· αὐτὸ δὲ λέγεται, καὶ
 σφοδρά εἰκότως, ὅτι καὶ ἴδιον αὐτὸ τὸ πε-
 ποιητός, καὶ ἰὼ ἐν τῷ πάροντι φημα, πάρον
 μὴ οὐκ εἰδώς· ἀπαθῆς γὰρ ἔστιν ὡς Θεός.
 ὅσον δὲ ἦεν εἰς γὰρ τὸ τὸν ἐμπροσηστῶτων
 φάτος, πάρον, καὶ εἰ μὴ παρῶν ἐδιδάτο.
 οὐκοῦν ἐπειδή τῶν καὶ ἡμᾶς γέρονος ὁ μοιο-
 γμῆς, ὅσαί τις ἀπόθεσται ὁνομαζέται παρῶς
 τὸ φημα τῶν φημας, ἐνομούτες τὴν οὐκομι-
 μῆας, Θεὸν ὄντα καὶ φύσιν αὐτῶν καὶ οὐτως
 ὁμολογοῦσιν.

De nocte vigilat spiritus meus ad te, Dominus· 1. 16. v. 9.
 Utrumne tanquam alius prater ipsum, spiritus ipsius ad Deum dicitur vigilare? Nonne id ineptissimum videatur? Ergo scire quidem necesse est orationis figuras, non tamen ab intellectu discedere competentem, sed referre magis sententiarum vim ad sensum, qui univulque rei conveniat.

Et si dicatur proficere Jesus etate, sa-
 pientia, & gratia, dispensationis hæc res est. Deus etenim Verbum humanitatem more suo proficere permittebat, & quasi paulatim divinitatis suæ gloriam volebat declarare, & cum corporis ætate etiam suā extendere, nequid novum videretur, idque nonnullis nimia novitate perterret. Cum præsertim sic quoque dicerent: Quomodo hic literas scit, cum non didicerit? Ergo corporale augmentum, & profectus gratiæ, ac sapientiæ, humanitatis mensuræ convenit; ipsum vero Deum Verbum per suam naturam perfectissimum confitemur, non egenum profectus, non sapientiæ, non gratiæ. Ipsum enim creaturæ, & sapientiam, & gratiam, & bona omnia impertit.

Si vero Jesus passus esse dicatur, passio quidem erit dispensationis; ipsius tamen dicitur, & recte quidem, quia corpus ipsius proprium passum est, & erat in corpore patiente ipse, qui pati non poterat, impassibilis est enim, ut Deus: quantum tamen ad conviciatorum petulantiam pertinuit, passus esset, si pati posset. Ergo quoniam nostri similis factus est Unigenitus, quotiescumque homo nominatur a divina scriptura, intuentes dispensationem, Deum ipsum natura sic quoque confiteamur.

CAPUT XIV.

Exempla divina scripturæ, quod Dei Verbum homo factum manserit Deus.
 De propitiatorio.

Exod. 25. v. 17. **A**IT alicubi Deus ad pontificem Moysem: Et facies propitiatorium im-

aurcos ornatos, & impone illos ex utroque latere. Cherub unus de latere hoc, & Cherub unus de latere isto propitiatorii. Et facies duos Cherubim super duo latera. Erunt Cherubim extendentes pennas sursum super cubum-

brantes pennis suis super propitiatorium; & vultus eorum adinvicem respicientes propitiatorium erunt. Enigma certissimum id sit, Deum Verbum etiam in humanitate Deum mansisse, & in sua gloria ac maiestate, etiam propter dispensationem factus sit similis nostri: Propitiatorium namque per fidem factus est nobis Emmanuel. Ad autem nobis comprobavit sapientissimus Joannes dicens: *Filioli, scribo vobis, ut non peccetis; sed si quis peccaverit, consolatorem habemus apud Patrem, JESUM CHRISTUM justum; & ipse est propitiatio pro peccatis nostris.* Necnon etiam Paulus: *Quem pro-*

posuit, inquit, Deus propitiatorium per fidem in suo sanguine.

Cæterum cerne Cherubim circumstantes propitiatorium, & superobumbrantes quidem pennis; conversos autem ad propitiatorium, & pene nutui dominico oculum intendentes. Ad Dei enim voluntatem tantum respicit sancta caelestium spirituum multitudo, & nunquam Dei factiatur aspectu. Ita Filium propheta Isaias *Isai. 6. v. 1.* vidisse se dicit, in sede altissima & eminentissima, circumstantibus Seraphim, & obsequentibus ei, ut Deo.

CAPUT XV.

Aliud de virga Moysis.

DESTINABATUR aliquando divinus Moyses, ut Israel ab Ægyptiorum violentia liberaret. Verum quoniam necesse erat eos, qui sub jugo essent servitutis insolite, prius docere, quod eis Deus jam esset reconciliatus, prodigia cum facere imperabat: plerumque enim miraculum nos adducit in fidem. Ait igitur Moyses ad Deum omnipotentem: *Si autem non crediderint mihi, neque audierint vocem meam, dicentes: Non apparuit tibi Deus; quid dicam illis? Dixit deinde Dominus: Quid hoc est, quod est in manu tua? Respondit: Virga. Et ait illi: Projice illam in terram, & facta est serpens, & fugit Moyses ab ea. Et dixit Dominus ad Moysen: Extende manum tuam, & apprehende caudam ejus; & extendens manum apprehendit caudam, & facta est virga in manu ejus. Et dixit illi: Ut credant tibi, quia apparuit tibi Dominus Deus patrum suorum, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob. Animadvertite in his natura & veritate Filium Dei, tanquam quædam virga sit Patris; virga autem in ligno est regni: Filio enim dedit habere omnium potestatem. Unde etiam divinus David: *Thronus tuus, inquit, Deus in seculum sæculi, & virga æquitatis, virga regni tui.* Sed eam projecit in terram, id est, corpore terreno circumdedit, sive per humanitatem misit in terram: tunc enim in similitudine factus est malignorum hominum, scilicet malignitatis lignum est serpens.*

Quod autem verum sit, hinc scimus.

Ipse enim Dominus noster JESUS *Num. 11. v. 1.* CHRISTUS, imagine & figura, propter dispensationem factam cum carne, pro serpente accipitur æreo, quem erexit Moyses, ut serpentum morsus arceret. Ait enim: *Et sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita oportet exaltari filium hominis, ut omnes qui credunt in ipsum, non pereant, sed habeant vitam æternam.* Quem admodum enim serpens factus ex ære salutis erat periclitantibus causa: (sanabantur enim in eum respicientes) eo modo etiam Dominus JESUS CHRISTUS eis, qui eum vident quidem in similitudine malignorum, eo quod factus sit homo, non ignorant tamen, quod Deus sit vivificus; causa erit vitæ, & dat posse animalia venenosa vitare, id est, contrarias potestates.

Id quoque hujus rei figura sit, quod Moyses virga virgas alias devoraverit, quas in terram magi projecerat. Igitur virga quidem in terram projecta est; non tamen semper remansit. Resumpta autem iterum fuit, quod erat: nam licet facta sit, ut ante dixi, in similitudine nostra Patris virga, id est, Filius, qui habet omnium potestatem; at tamen impleta dispensatione, revolavit in cælum, & fuit iterum tanquam in manu Patris virga æquitatis, ac regni: *sedet enim ad dexteram genitoris sui in propria maiestate, sedes altissimas obtinens, etiam cum carne.*

